

Skaitiniai tėvams

Balsių pagrindinės mokyklos laikraščio „O ką ?!“ priedas

2014 m. gruodis Nr. 27

Su šventine nuojauta, gražiu Kalėdų laukimu, į mūsų duris pasibeldžia gruodis – gerumo ir šventinio šurmulio laikotarpis. Viena įspūdingiausių, labiausiai laukiamų metų švenčių – Kalėdos. Jų išvakarėse švenčiamos Kūčios pasižymi ypatinga magija. Todėl Kūčių vakarą, žiūrėdami į degančią ugnį, garsiai ištarkime savo karščiausią troškimą ir pabandykime įsivaizduoti jo išsipildymą. Atleiskime mus nuskriaudusiems, neperkelkime skriaudų ir nuoskaudų į ateinančius metus. Būkime pakantūs ir kitokiai nuomonei, parinkime savo artimiesiems švelniausius žodžius ir stenkimės mąstyti pozityviai. Te Jūsų namuose pasitinkant Šventas Kalėdas apsigyvena šiluma ir jausmas. Te Jūsų dėmesio neužvaldo rūpesčiai dėl kalėdinių blizgučių, do-

Džiugina geri darbai

Per 2014 metus mokykla gavo daugiau nei 20 tūkstančių litų paramos. Didžiausia mūsų rėmėja UAB „Baltisches Haus“, kuri finansuoja projektą „Išmokime plaukti“, jam skyrė daugiau nei 15 tūkstančių litų, dar tūkstančiu litų prisidėjo savivaldybė, keliais šimtais litų mokinių tėvai.

Valstybinė mokesčių inspekcija į mokyklos sąskaitą pervedė daugiau nei 3 tūkstančių litų gyventojų pajamų mokesčio. Dėkojame visiems **mokyklos dirbantiems, mokinių tėvams** ir kt., skyrusiems 2% savo pajamų mokesčio mūsų mokyklai. Ši parama buvo panaudota naujoms kėdėms aktų salei pirkti.

Ačiū sakome:

- **Agentūros „Visos Lietuvos vaikai“ Pakruojo labdaros ir paramos fondui** už priemonės vaikų laisvalaikui, vaikų priėmimą į stovyklas. Džiaugiamės kasmet sulaukę Kalėdų senelio Larso iš Švedijos.
- **AB „Žemaitijos pienas“ ir AB „Grūstė“** už 5% paramą nuo mokyklai parduotų maisto produktų.
- Naujajam **Dekanui Remigijui Čekavičiui** už iš Vokietijos atėjusią paramą maistu (31 šeimai buvo įteikti maisto paketai).
- **Mokinių tėvams** ir kt., pasidalinusiems išaugtais vaikų rūbais.

Sąrašą būtų galima tęsti vardijant smulkesnius gerus darbus. Ačiū visiems vienaip ar kitaip padėjusiems, parėmusiems mokyklą (o mokykla – tai vaikai). Gerų darbų nebūna per daug. Toliau darykime juos.

Direktorė J. Šliurpienė

Metai buvo turtingesni

Mūsų mokykla (kaip ir Lietuvos valstybė) 2014 metais pradėjo „lipti“ iš finansinės krizės, prasidėjusios 2009 metais. Metų pradžioje taip neatrodė, tačiau per antrą pusmetį papildomai gavome lėšų tiek mokinio krepšeliui papildyti, tiek ūkio reikmėms.

Šiomet buvo įsigyta turto už 15,1 tūkstančio litų. Nupirktas centrinio šildymo katilas, kopijavimo aparatas, kompiuterinis projektorius, žoliapjovė.

Kadangi po neįprastai karštos vasaros pradėjo vanduo bėgti pro pradinių klasių korpuso stogą, papildomai gavome 36 tūkstančius litų stogo remontui. Buvo pridėta lėšų ir mokinių pavėžėjimui.

Svarbiausia, kad visus metus laiku ūkiniam personalui buvo išmokami atlyginimai, jie nebuvo mažinami. Net darbo užmokestis už gruodį bus išmokėtas gruodžio mėnesį (taip, kaip priklauso).

Į 2015 metus „lipsime“ beveik be kreditorinių įsiskolinimų, ir tai džiugina. Tikimės, kad kiti metai bus dar geresni.

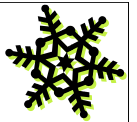
Direktorė J.Šliurpienė

Pagal dėmesį švietimui pirmauja Kėdainių, Pakruojo, Šiaulių savivaldybės

Geriausia švietimo situacija yra Kėdainių rajono, Pakruojo rajono ir Šiaulių miesto savivaldybėse, atskleidė žurnalas „Reitingai“, kuris šį mėnesį paskelbė pagal trisdešimt švietimo sistemos kriterijų sudarytą Lietuvos savivaldybių reitingą. Ketvirtoje reitingo vietoje – Šakių rajono savivaldybė, toliau rikiuojasi Kretingos rajono, Alytaus miesto, Druskininkų, Klaipėdos rajono, Pasvalio, Šilalės rajonų savivaldybės. Reitingo pabaigoje atsidadė Joniškio rajono, Kazlų Rūdos ir Pagėgių savivaldybės.

Savivaldybės sureitinguotos pagal tokius kriterijus kaip vienam mokiniui skiriama mokinio krepšelio suma, iškritusių iš švietimo sistemos dalis, nepilnamečių nusikalstamumas, vietų darželiuose skaičių, sporto salių ir baseinų prieinamumas vaikams, mokyklų vadovų turima arba ne vadybinė kvalifikacija, valstybinių matematikos ir lietuvių kalbos egzaminų rezultatai.

Klasės auklėtojo tribūna

Penktokų laukiau su šiokiu tokiu nerimu: kaip reikės priprasti prie naujų auklėtinių; kaip reikės priprasti prie labai vyriškos klasės (iš 19 mokinių tik 4 mergaitės); kaip mes sutarsime, susikalbėsime...

Bet jau rugsėjo pirmąją savaitę visas nerimas dingo, labai džiaugiausi savo auklėtiniais. Tikrai galiu teigti, kad sutariame gerai, vieni į kitus įsiklausome, atvirai bendraujame.

Visus labai jaudino pirmasis renginys – Mokytojų diena, nes tai buvo debiutas *didžiukų* scenoje. Nulipę nuo scenos, visi džiaugėmės pavykusi pasirodymu ir mokytojų aploдиментаis.

Jau po truputį pradedu pažinti kiekvieno sugebėjimus, kaprizus, norus... O iš tikrųjų penktokai nori visko, ypač bendrų klasės renginių, todėl labai džiaugėsi rudenine iškyla prie laužo, o dabar nekantriai laukia kalėdinio žiburėlio, keitimosi dovanomis, karnavalo.

Stengiamės, kad mūsų klasė būtų draugiška, vienas kitą palaikytume. Tikiu, kad auga puikūs žmonės!

Dijana Ušinskaitė, 5 kl. auklėtoja

Klausiate- atsakome

4-oko mama klausė, ar šių mokslo metų pabaigoje bus vykdomi standartizuoti testai.

Apie testus pasakoja direktorės pavaduotoja ugdymui **Virginija Tumėnienė**:

„Standartizuotų testų tikslas – sudaryti sąlygas mokykloms ir mokytojams objektyviai įsivertinti savo mokinių mokymosi pasiekimus, rinkti informaciją, reikalingą ugdymo kokybei ir vadybai gerinti.

Baigiantis šioms mokslo metams, kaip ir praėjusiais, standartizuoti testai laukia 4-os ir 8-os klasės mokinių. Kaip ir praėjusiais mokslo metais, testai bus vykdomi visose Pakruojo rajono mokyklose. Nauja tai, kad testų bus dar daugiau. 4-okai rašys lietuvių kalbos (rašymo ir teksto suvokimo), matematikos, pasaulio pažinimo testus. 8-okų laukia lietuvių kalbos (rašymo ir teksto suvokimo), matematikos, istorijos, gamtos mokslų testai. Be to, mokiniai dar turės pildyti klausimyną apie mokinių socialinę kultūrinę aplinką, mokyklos bei klasės kontekstą, asmenines su mokymusi susijusias savybes, vertybines nuostatas, požiūrį į mokomuosius dalykus bei mokymąsi.

Moksleiviai jau dabar turėtų imti nusiteikinėti laukiančiam pasiekimų patikrinimui, nes tai puiki proga pamatyti, ko vertos kiekvieno žinios ir suvokimas. Vaikas ir jo tėvai gaus išsamų pasiektų rezultatų aprašymą. Vaikas ir tėveliai bus kviečiami kartu su mokytojais aptarti savo pasiekimus, pasikalbėti apie tolesnę mokymosi perspektyvą.“

Keletas susirūpinusių tėvelių klausė, ar šiais metais vaikai bus ruošiami Sakramentams: pirmajai Komunijai ir Sutvirtinimui.

Nors tai ir ne visai mokyklos rūpestis, bet tuo klausimu pakalbinome tikybos mokytoją **Aukšę Čiūrienę**: 1999 metų gegužės 29 dienos Vyskupų Konferencijos sprendimu vaikų paruošimas Pirmajai išpažinčiai, Šv. Komunijai bei Sutvirtinimo sakramentams negali būti vykdomas mokykloje, tikybos pamokų metu. Pasiruošimas šioms sakramentams privalo vykti kiekvienos parapijos bažnyčioje. Džiugu, kad mūsų parapijoje laikomasi šių nurodymų. Daugelyje Bažnyčios dokumentų pabrėžiamas tikybos dalyko mokykloje ir parapiinės katechezės ryšys ir tarpusavio papildomumas: tikybos pamokos kuria prielaidas parapiinei vaikų ir jaunimo katechezei, nukreipia į ją, talkina jai, skleidžia jos patirtį mokykloje, palaiko ryšį su parapijos bendruomene. Parapinė vaikų ir jaunimo katechezė remiasi mokykloje įgytomis žiniomis ir gebėjimais. Noriu atkreipti jūsų dėmesį, kad daugiausia teologinių žinių mokiniai gauna 1-4 klasėse tikybos pamokose. Tačiau pastaraisiais metais išryškėjo labai negera tendencija. Pasitaiko vaikų, kurie 1-4 klasėse nelankė tikybos pamokų ir neturi pakankamai (arba visai neturi) žinių bei gebėjimų, tačiau ateina į parapiją ruoštis sakramentams, motyvuodami, kad sakramentams ruošama parapijoje. Toks neteisingas požiūris į tikybos mokomąjį dalyką apsunkina parapijos katecheto darbą, ir toks vaikas negali būti tinkamai paruoštas sakramentams per kelis mėnesius. J.E. Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, Šiaulių vyskupijos katechetikos centras nurodė, kad vaikus, nelankiusius tikybos pamokų, ruošti sakramentams teks dvejus metus. Todėl prašau tėvelių atkreipti į tai dėmesį. Šiais mokslo metais parapijoje vaikų sakramentams neruošime, nes nėra susidariusi grupė.

Linkiu Jums ramaus Kūčių vakaro ir džiaugsmingų šv. Kalėdų!

Vaiko sveikatą tikrinkime ne- laukdami rugsėjo

Kai vaiko sveikata tikrinama paskutinę akimirą ir kai prie gydytojo kabineto durų laukia tėvelių su savo atžalomis eilė, nuodugnai patikrinti vaiko sveikatą ir suteikti išsamias rekomendacijas yra sudėtinga.

Kiekvienais metais iki rugsėjo 15 d. mokiniai mokyklai turi pateikti informaciją apie profilaktinio sveikatos patikrinimo rezultatus. Nuo 2013 m. privalomas dar ir dantų patikrinimas (jį atlieka dantų higienistė), o nuo 2014 m. sugedę dantys privalo būti sugydyti.

Taupydama tėvelių brangų laiką, formą 027-1/a, kurią privalu pristatyti mokyklai, pradedu pildyti aš, bendruomenės slaugytoja. Vaikus pasveriu, patikrinu akis, pamatuoju kraujo spaudimą,

pamatuoju ūgį. Tuo pat po žiemos atostogų tos formos bus sutvarkytos ir pristatytos į Vaikų konsultaciją. Visiems siūlau pradėti nuo dantų patikrinimo ir gydymo, o tik po to registruotis pas vaikų gydytoją. Taip nesusidarys didelės eilės, o jums nereikės du kartus eiti pas vaikų gydytoją. Tuo pačiu noriu informuoti, kad pas dantų gydytojus talonų yra pakankamai. Reikia kreiptis į vaikų konsultaciją. Galima registruotis iš vakaro skambinant prieš darbo pabaigą.

Sveikatos patikrinimą baigia ir formą užpildo vaikų gydytoja, pas kurią vaikas priregistruotas tada, kai yra tyrimų rezultatai, kai pristatyti atsakymai iš gydytojų specialistų, jei buvo duotas siuntimas, kai sugydyti dantys. Jei profilaktinio patikrinimo metu

nustatomas susirgimas, forma 027-1/a nepildoma. Reikia laukti, kol vaikas pasveiks, ir tuomet dar kartą kreiptis arba kaip nurodys gydytoja.

Patarimai:

Atsakingai žiūrėkite į vaiko sveikatos profilaktinį patikrinimą. Tai gali užkirsti kelią besivystančioms ligoms. Atsakingai žiūrėkite į gydytojo rekomendacijas, atlikite visus paskirtus tyrimus. Kilus klausimams, nebijokite klausti bei išsamiai viską išsiaiškinti, nes tai jūsų vaiko sveikata.

Balsių bendruomenės slaugytoja
Gintarė Pliūrienė

“Kūrybinės partnerystės” tęsiasi

Šie mokslo metai – tretieji, kai mokykloje įgyvendinamas projektas „Kūrybinės partnerystės“. Šio projekto modelis siūlo mokykloms unikalią kūrėjų patirtį, ugdymo atnaujinimo idėjas bei praktinę pagalbą jas įgyvendinant, padeda keisti mokymąsi ir sudaryti sąlygas vaikų kūrybiškumui ugdyti. Ko gero, visi vaikai puikiai atsimesna ankstesniais metais mokykloje viešėjusius ir su jais dirbusius meno žmones: poetę Ilzė Butkutę, architektę Aureliją Jurkonę, aktorį Darių Petkevičių, fotomenininką Joną Danielevičių, režisierę Kristiną Buožytę, menotyrininkę Ernestą Šimkienę.

Šių mokslo metų projekto veiklos skirtos penktokams ir šeštokams. Šiuo metu į mokyklą atvažinėja ir su moksleiviais bendrauja „Kūrybinių partnerysčių“ agentė Utenos kraštotyros muziejaus Meno centro vadovė Kristina Jakubauskaitė Veršelienė. „Gyvenimas būtų be galo nuobodus, jei kurti būtų įmanoma tik menininkui. Kuo toliau, tuo labiau įsitikinu, kad nėra srities, kurioje neįmanoma būti kūrybiškam. Tačiau būti kūrybiškam irgi reikia išmokti“, - sako Kristina. Jos tikslas projekte – kuo geriau pažinti mokyklos bendruomenę, pastebėti tas sritis, kuriose būtų tiksliausias vėliau atvyksiančių menininkų kūrybos praktikų darbas. Jau ryškėja kryptys, kur link suksis šių metų projekto veiklos. Atvykę į mokyklą praktikai bandys sudominti vaikus skaitymu, ieškos kūrybiškų skaitymo būdų su viena klase, o su kita – gilinsis į tarpusavio bendravimo, asmenybės ugdymo problemas pasiremiant pavyzdžiais iš istorijos.

Agentė Kristina veda užsiėmimus ne tik 5-okams ir 6-okams, bet ir mokytojams, skatindama juos pačius ieškoti kūrybiškų sprendimų pamokose. Mokytojai susibūrė į problemines grupes ir patys, mokydamiesi vieni iš kitų ir atvyksiančių projekto partnerių, ieškos kūrybiškumo ugdymo galimybių.

Projektas tik išibėgėja ir teikia vilčių, kad ir šių metų veiklos mokyklos gyvenimą padarys įdomesnę, mokymąsi patrauklesnę, o tarpusavio santykius šiltesnius.

Pavaduotoja ugdymui V. Tumėnienė

Pakalbėkime apie vadovėlius

Tikriausiai nė vienas neįsivaizduojame mokymosi be vadovėlio. Mokykla jų turi 3778 ir nemokamai aprūpina vaikus. Vadovėlis turi būti naudojamas mažiausiai penkerius metus, vieno kaina nuo 30 iki 50 Lt.

Buvo patikrinta, kaip mokiniai tausoja vadovėlius. Situacija kelia rūpestį. Dalis mokinių vadovėlių neapsilenkę, suplyšusių nesuklijavę. Šiais mokslo metais yra nupirktas 221 naujas vadovėlis už 6861,76 Lt. Radome net naujų vadovėlių neaplenktų, neprižiūrimų. Ateis kiti mokslo metai, visi norės gauti gražų, tvarkingą vadovėlį, deja... Liūdna, kad po kelių tikrinimų situacija tik šiek tiek pagerėjo.

Mieli tėveliai, labai prašyčiau pasižiūrėti į vaiko kuprinę. Jei neturite aplankalų, juos gali pakeisti tapeto gabalas, laikraštis ar kt.

Bibliotekininkė A. Svidrienė

VAIKŲ DEPRESIJA. KAIP ATPAŽINTI?

Psichologai sako, kad depresija serga ir vaikai. Pagal klinikinius simptomus jų pakitusią emocinę būseną atpažinti sunkiau, nei suaugusiųjų. Depresija sergantys vaikai nebūtinai tampa liūdni ir vangūs, todėl tėvams sunku suprasti, kad jų vaikui kažkas negerai. Patyčios ir nesėkmės mokykloje, nelaiminga meilė, net brolio ar sesės gimimas - daugybė dalykų gali sukelti sumaištį vaiko galvoje. Kaip atpažinti, kad jis turi emocinių ar psichologinių problemų, kaip elgtis?

Darželinukai

Ikimokyklinio amžiaus vaikų depresiją dažniausiai rodo fiziniai negalavimai. Mažieji įprastai ima skųstis pilvo diegliais, bet apsilankius pas gydytoją dažniausiai skausmo priežasčių nerandama. Nepadeda ir jokie vaistai nuo virškinimo sutrikimų ir pan. Jei taip nutiko jūsų atžalai, didelė tikimybė, kad tikroji skausmo priežastis psichologinė. Kad mažylį kažkas slegia, išduoda ir sumažėjęs apetitas, krintantis svoris. Vaikas tampa irzlus, kapringas. Atkreipkite dėmesį, ar žaisdamas, bendraudamas greitai susierzina, ar jam greitai atsibosta veikla, ar ją vis keičia kita. Sutrikusi dėmesio koncentracija, greitas nuovargis irgi yra vieni depresijos simptomų.

Mokyklinukai

Mokyklinukai, kuriems vystosi ar jau yra depresija, tampa uždaresni, vengia bendrauti su namiškiais, draugais. Ypač ima jautriai reaguoti į kritiką. Seniau nekreipdavo dėmesio, kai subardavote dėl neparuoštų pamokų ar nesutvarkyto kambario, o dabar greitai pravirksta. Arba, priešingai, ima priešgyniauti, netgi rodyti pyktį. Jeigu mokytoja pastebėjo, kad jūsų vaikas neadekvačiai reaguoja į pastabas, stebėkite, pasikalbėkite, kas jį slegia. Depresijai progresuojant, kyla ir mokymosi sunkumų. Jeigu atžala tapo išsiblaškusi, nuolat pamiršta kokius nors mokyklinius reikmenis, suprastėjo pažymiai, nepulkite kaltinti, bausti. Pakitusią emocinę vaiko būseną išduoda ir sutrikęs miegas. Jeigu vaikas blogai miega, sapnuoja košmarus, ieško preteksto neiti į mokyklą, jaučia nepaaiškinamą nerimą, nepradėkite priekaištauti dėl ilgo sėdėjimo prie kompiuterio ar televizoriaus. To priežastis gali būti visai kita. Psichologinių problemų turintis vaikas praranda susidomėjimą dalykais, kurie jam anksčiau patiko. Ne tik nenori mokytis, ima simuliuoti, bet nebenori lankyti pamėgto būrelio ir pan. Viena mokyklinio amžiaus vaikų depresijos formų - atsiradęs anksčiau nebūdingas neigiamas mąstymas. Susirūpinti ir pasikonsultuoti su specialistu reikėtų, jei nuolat girdite vaiką sakant: „Kiek stengčiausi, vis tiek nepasikeis“, „Rytoj gausiu dvejetą“, „Aš nieko nesugebu“ ir pan. Taip pat, jei grįžęs iš mokyklos, tapo vangus.

Paaugliai

Vyresnio amžiaus vaikų depresiją ypač sunku atpažinti, nes daugelis tėvų dėl pasikeitusio atžalos elgesio visą kaltę suverčia maištingajai paauglystei. Stebėkite vaiką. Jeigu, tarkime, anksčiau sūnus negalėjo gyventi be krepšinio, o dabar vengia su draugais eiti pamėtyti kamuolį, arba dukra nebenori lankyti mėgstamų šokių, tai gali būti depresijos simptomas. Tokie paaugliai ima skųstis, kad prarado susidomėjimą viskuo, kad nebemato gyvenimo prasmės, nebeturi tikslų ir siekiamybių. Nebenori bendrauti, užsisklendžia. Paauglių depresiją išduoda ir atsiradęs abejingumas savo išvaizdai. Nekreipia dėmesio, kaip atrodo, kaip rengiasi. Gali kelias dienas vaikščioti riebaluotais plaukais, nevalytais batais ar nešvariais drabužiais. Arba, priešingai, kardinaliai pakeičia savo išvaizdą - plaukus nusikerpa trumpai, persidažo ryškia spalva ir pan. Dažnai į kritiką, pastabas reaguoja pernelyg jautriai, netgi agresyviai. Nuolat prieštarauja, priešinasi viskam, ką sakote, dėl menkausio pokalbio sukelia konfliktus. Depresija sergantys vaikai neretai griebiasi melo, apgavysčių. Pavyzdžiui, apsimeta neva išeina į mokyklą, bet taip į ją ir nenueina. Reaguokite į mokytojų pastabas, pasidomėkite vaiko pamokų lankomumu. Sunerimti reikėtų, jeigu vaikas ištisas valandas drybso lovoje. Depresijos kamuojami paaugliai gali skųstis ir fiziniais negalavimais: skrandžio, galvos ar nugaros skausmais, bendru silpnumu. Dažnai kyla ir valgymo sutrikimų: sumažėja arba, priešingai, padidėja apetitas, dažnai persivalgo, valgo naktimis, be paliovos užkandžiauja saldumynais. Neretai pradeda rūkyti, vartoti alkoholį, narkotines medžiagas, susideda su blogos reputacijos kompanija, atsiranda minčių apie savižudybę.

Patarimas

Kiekvienam vaikui depresija pasireiškia skirtingai, tad išvardinti simptomai yra bendri. Šią ligą gali rodyti ir nespacificiniai simptomai. Taigi, jei pastebėjote, kad jūsų vaikas pasikeitė ir tas pokytis jums kelia nerimą, geriau nelaukdami pasikonsultuokite su specialistu. Kuo anksčiau, tuo geriau. Todėl norėčiau paprašyti tėvus būti atidesniems savo vaikams.

Pagal psichologės Marijos Vaštakės straipsnį parengė socialinė pedagogė Lineta Šukienė

